

**SAVA
MONTENEGRO**

Akcionarsko društvo za osiguranje
Član Sava Re Grupe

**POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA 2015. GODINU**

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE
FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**

S A D R Ź A J

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
Pojedinačni finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2015.	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava 31. decembra 2015.	5
Izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava 31. decembra 2015.	6
Računovodstvene politike i napomene uz pojedinačne finansijske izvještaje	7 – 60

Building a better
working world

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Serdara Jola Piletića
PC Palada (II sprat) lokal 2A
81000 Podgorica, Crna Gora

Tel: +382 20 238 477
Fax: +382 20 238 476
ey.com

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE SAVA MONTENEGRO, PODGORICA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguću pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršući procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2015. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Building a better
working world

Ostala pitanja

Prikazani finansijski izvještaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva. Konsolidovani finansijski izvještaji Grupe čija je matična kompanija Društvo i koji prikazuju ukupan finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2015. godine biće izdati na kasniji datum.

Podgorica, 4. mart 2016. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Olivera Andrijašević
Partner

Danijela Jović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2015.

(Iznos u EUR)	Napomena	Tekuća 2015. godina	Prethodna 2014. godina (Korigovano)
I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		10.794.804	10.325.078
1. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja	6	9.904.528	9.847.653
1.1 Obračunate bruto premije osiguranja i saosiguranja		11.185.622	11.468.543
1.2 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(1.302.245)	(1.502.936)
1.3 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		21.151	(117.954)
2. Neto prihodi od ostalih usluga	7	890.276	477.425
II POSLOVNI RASHODI		4.197.621	4.486.208
1. Rashodi naknada šteta	8	3.206.611	3.887.938
1.1 Obračunate bruto naknade šteta sa pratećim troškovima		4.185.733	4.228.172
1.2 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		(235.107)	(323.008)
1.3 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		(186.217)	(288.121)
1.4. Promjene na rezervisanjima za štete		(557.798)	270.895
2. Promjene ostalih neto tehničkih rezervisanja		-	(402.033)
2.1 Promjene rezervisanja za izravnjanje rizika			
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	9	991.010	1.000.303
III DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		6.597.183	5.838.870
IV TOŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1+2+3+4+5)	10	4.986.791	5.040.349
1. Troškovi sticanja osiguranja		2.849.481	2.920.755
2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		2.191	(53.811)
3. Amortizacija		139.802	161.114
4. Troškovi rada			
5. Ostali operativni troškovi (materijalni i ostali troškovi usluga)		1.013.448	1.099.096
6. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		1.213.399	1.150.379
V NETO FINANSIJSKI REZULTAT od ulaganja sredstava tehničkih rezervi (1-2)	11	596.808	561.747
1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		636.109	764.742
2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(39.301)	(202.995)
VI NETO FINANSIJSKI REZULTAT od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (1-2)	12	32.264	72.775
1. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		35.448	73.744
2. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(3.184)	(969)
VII DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (III-IV+V+VI)		2.239.464	1.433.043
VIII POREZ NA DOBIT	13a	(247.624)	(39.550)
IX NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		1.991.840	1.393.493
X RASPODJELA NETO DOBITI		814.793	606.501
XI ZARADA PO AKCIJI	14	102,66	71,82

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji usvojeni su Odlukom Odbora direktora Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica br.004-175/1 od 29. januara 2016. godine.

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Cakić Vesna
(Vesna Cakić)

Izvršni direktor

Nebojša Sečić
(Nebojša Sečić)

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2015. GODINE

(Iznos u EUR)	Napomene	31.12.2015.	31.12.2014. (Korigovano)
AKTIVA			
Stalna imovina		8.911.382	6.259.511
Nematerijalna imovina	15	57.741	80.250
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	16	1.031.370	1.063.307
Dugoročna finansijska ulaganja		7.822.271	5.115.954
Investicione nekretnine	17	551.931	558.083
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	18	275.000	415.528
Dugoročni finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	19	6.995.340	4.142.343
Obrtna imovina		13.363.270	16.872.358
Kratkoročna potraživanja	20	3.360.768	3.822.521
Kratkoročna finansijska ulaganja	21	8.481.696	11.572.599
Gotovinska sredstva	22	355.026	469.601
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	23	766.714	580.790
Aktivna vremenska razgraničenja	24	381.719	408.332
Odložena poreska sredstva	13	17.347	18.515
Ukupna aktiva		22.274.652	23.131.869
PASIVA			
Osnovni kapital	25	5.961.124	4.896.864
Akcijski kapital – obične akcije		4.033.303	4.033.303
Revalorizacione rezerve		(64.019)	48.822
Prenesena i neraspoređena dobit		-	-
Neraspoređena dobit tekuće godine		1.991.840	814.739
Rezervisanja		14.875.618	15.222.881
Bruto tehničke rezerve	26	14.511.056	14.904.081
Ostala rezervisanja	27	364.562	318.800
Kratkoročne obaveze	28	970.228	2.495.224
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja		1.603	4.086
Ostale dugoročne obaveze i dugoročni kredit		-	-
Odložene poreske obaveze	13	1.603	4.086
Pasivna vremenska razgraničenja	29	466.079	512.814
Ukupna pasiva		22.274.652	23.131.869

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji usvojeni su Odlukom Odbora direktora Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica br.004-175/1 od 29. januara 2016. godine.

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje pojedinačnih finansijskih izvještaja

(Vesna Cakić)

Cakić Vesna

Izvršni direktor

(Nebojša Šćekić)

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2015.

(Iznos u EUR) (Korigovano)	Uplaćeni kapital- redovne akcije	Revaloriza- cione rezerve- finansijska ulaganja	Neraspore- đena dobit	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar 2014.godine	4.033.303	(351)	1.010.835	5.043.787
Korekcija početnog stanja po osnovu promjene računovodstvene politike priznavanja troškova probave osiguranja (napomena 5)			(983.088)	(983.088)
Stanje na dan 1. januar 2014. godine – korigovano	4.033.303	(351)	27.747	4.060.699
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju (Napomena 24)	-	49.173	-	49.173
Dobitak prethodnog perioda	-	-	1.393.493	1.393.493
Dividende	-	-	(606.501)	(606.501)
Stanje na dan 31. decembar 2014. godine	4.033.303	48.822	814.739	4.896.864
Stanje na dan 1. januar 2015.godine	4.033.303	48.822	814.739	4.896.864
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju (napomena 24)	-	(112.841)	-	(112.841)
Dobitak tekućeg perioda	-	-	1.991.840	1.991.840
Dividende	-	-	(814.739)	(814.739)
Stanje na dan 31. decembar 2015. godine	4.033.303	(64.019)	1.991.840	5.961.124

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji usvojeni su Odlukom Odbora direktora Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica br.004-175/1 od 29. januara 2016. godine.

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje pojedinačnih finansijskih izvještaja

Cakić Vesna
(Vesna Cakić)

Izvršni direktor

(Nebojša Šećkić)

BILANS NOVČANIH TOKOVA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2015.

(Iznos u EUR)	Tekuća 2015. godina	Prethodna 2014. godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	17.975.429	17.599.732
Prilivi od premija (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja)	11.700.051	11.727.464
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	3.785	46.964
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	6.245.181	5.811.270
Prilivi po osnovu vanrednih prihoda	26.412	14.034
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.688.862	16.481.750
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja)	4.046.675	3.819.472
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	1.187.422	790.554
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	2.475.918	2.449.569
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	912.331	831.269
Odlivi po osnovu zakupnina	141.128	129.272
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	573.348	617.723
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	7.352.040	7.843.891
Odlivi po osnovu vanrednih rashoda		
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	1.286.567	1.117.982
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	9.429.517	6.504.475
Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti (dividende,učešća u dobiti, kamate i sl.)	9.410.669	794.156
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	1.745	1.269
Prilivi od zakupnina	17.103	6.366
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	-	5.702.684
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	8.710.953	5.767.994
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore	4.895.002	1.202.400
Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori	3.754.440	4.324.000
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	58.429	49.494
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3.082	192.100
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	718.564	736.481
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi iz aktivnosti finansiranja	250.883	79.087
Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	250.333	78.600
Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja	550	487
Odlivi iz aktivnosti finansiranja	2.370.589	1.652.589
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita		
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	1.555.849	1.000.000
Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja	814.740	652.589
Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.119.706)	(1.573.502)
D. Neto promjena gotovine	(114.575)	280.961
Gotovina na kraju obračunskog perioda	355.026	469.601
Gotovina na početku obračunskog perioda	469.601	188.640

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji usvojeni su Odlukom Odbora direktora Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica br.004-175/1 od 29. januara 2016. godine.
Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro A.D., Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje pojedinačnih finansijskih izvještaja

(Vesna Cakić)

Izvršni direktor

(Nebojša Šćekić)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje je osnovano 30. septembra 1999. godine i nakon nekoliko vlasničkih transformacija i promjena od 2009. godine posluje pod nazivom Akcionarsko društvo za osiguranje Sava Montenegro, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“). Navedena promjena naziva je registrovana u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, 10. aprila 2009. godine Rješenjem broj 4-0004670/044.

Agencija za nadzor osiguranja je 2. aprila 2008. godine donijela Rješenje broj 304-1/08 kojim se Društvu izdaje dozvola za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja, propisanih Članom 10 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“, br. 78/06 i 19/07).

Od maja 2008. godine, Društvo je u 100% vlasništvu Pozavarovalnica Sava, d.d. Ljubljana iz Slovenije. Osnovnu djelatnost društva predstavljaju poslovi obaveznih osiguranja, kombinovanog osiguranja motornih vozila, imovinskih osiguranja, nezgode i drugih vrsta neživotnih osiguranja. Društvo pored poslova neživotnih osiguranja obavlja i poslove saosiguranja, kao i druge poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše 18 poslovnih jedinica na teritoriji Crne Gore sa sjedištem u Podgorici /5/, Nikšiću, Cetinju, Danilovgradu, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Budvi, Baru, i Ulcinju.

Na osnovu Odluke Odbora direktora Akcionarsko društvo za osiguranje Sava Montenegro, Podgorica je u septembru 2010. godine osnovalo Društvo sa ograničenom odgovornošću Sava Car, Podgorica, čija je pretežna djelatnost tehničko ispitivanje i analiza. Registracija je sprovedena u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 5-0588809/001.

Odbor Direktora Društva je, shodno Odluci br.004-421/2 od 27. februara 2014. godine, odobrio kupovinu 100% vlasničkog udjela u Društvu sa ograničenom odgovornošću Montagent, Podgorica za cijenu od EUR 10.000, od Društva za zastupanje u osiguranju Centauri d.o.o. iz Slovenije. Društvo je formalno postalo 100% vlasnik Društva za zastupanje Montagent d.o.o., Podgorica 29. aprila 2014. godine.

Sjedište Društva je u Podgorici, P.C. Kruševac, Rimski trg 70.

Na dan 31. decembra 2015. godine Društvo ima 148 zaposlenih, od čega je preko Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih angažovano 14 zaposlena radnika (31. decembra 2014. godine: 156 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju pojedinačnih finansijskih izvještaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 69/05, 80/08 i 32/11), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 69/02). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12 6/13), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Pojedinačni finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni pojedinačni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju pojedinačnih finansijskih izvještaja (nastavak)

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2015. godine, u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata odnosno u dijelu objelodanivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 – „Finansijski instrumenti: objelodanivanja“.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS.

Društvo je u sastavljanju svojih pojedinačnih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su obrazložene u napomeni 3 i koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.3. Konsolidacija

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl.list CG“, br.69/05, 80/08,32/11) privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS. Konsolidovani finansijski izvještaji su iskazi ekonomske cjeline koju čine matično i sva zavisna pravna lica.

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva.

Zavisna pravna lica čiji je Društvo 100% vlasnik su:

1. Sava Car d.o.o, Podgorica
2. Montagent d.o.o., Podgorica

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija pojedinačnih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvređenja finansijskih plasmana, učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, procjene obezvređenja nekretnina, procjene obezvređenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, procjene obezvređenja vrijednosti nefinansijske imovine, rezervisanja po osnovu sudskih sporova, priznavanja odloženih poreskih sredstava, rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine i ostala rezervisanja.

2.4.1 Značajna računovodstvena prosuđivanja i procjene

Obezvređenje finansijskih plasmana, učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju

Društvo vrši pregled finansijskih plasmana u cilju procjene ispravke vrijednosti i rezervisanja na mjesečnom nivou. Kod utvrđivanja da li gubitke po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana treba priznati u bilansu uspeha, Društvo procjenjuje da li postoje informacije/dokazi koje ukazuju na postojanje mjerljivog smanjenja procijenjenih budućih tokova gotovine.

Društvo smatra učešća u kapitalu obezvrijeđenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procijenjeno smanjenje fer vrijednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrijednosti.

U slučaju finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, Društvo procjenjuje na pojedinačnoj osnovi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju, na osnovu istih kriterijuma koji važe za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti.

U slučaju instrumenata kapitala raspoloživih za prodaju, objektivnim dokazom se smatra i "značajan" ili "prolongiran" pad fer vrijednosti instrumenta kapitala ispod nabavne vrijednosti.

Koristan vijek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog vijeka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog vijeka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promjene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja.

Obezvređenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira knjigovodstvenu vrijednost nefinansijske imovine. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknativ iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrijednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. Korišćenje procjenjivanja (nastavak)

2.4.1 Značajna računovodstvena prosuđivanja i procjene (nastavak)

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo periodično procjenjuje vjerovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose vjerovatnih ili razumnih procjena gubitaka.

Razumne procjene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obavještenja, poravnanja, procjene od strane pravnog sektora i sektora likvidacije šteta, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je vjerovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano procijeniti pažljivom analizom i odmerava se po sadašnjoj vrijednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze.

Potrebno rezervisanje se može promijeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Potencijalne obaveze kao i stavke koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procjena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procjene. Aktuarska procjena uključuje procjenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procjene.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Poslovni prihodi

3.1.1. Neto prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premija osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Prihodi od premija osiguranja se, nakon umanjenja poreza na premiju osiguranja („Sl. list CG”, br. 61/13 i 06/14), priznaju kao prihod, u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju i reosiguranju.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premija prema vrsti osiguranja. Bruto premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka.

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje nadležni organ Društva, po predhodno pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis.

3.1.2. Neto prihodi od ostalih usluga

Ostali poslovni prihodi predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. U okviru ostalih poslovnih prihoda iskazuju se prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja (vještačenja po uslužnim štetama i sl.), naplaćena ispravljena ili otpisana potraživanja i drugo.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

3.2.1. Neto rashodi naknada šteta

Poslovni rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove i rashode.

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi vezani za isplatu šteta), umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama.

Troškovi vezani za isplatu šteta sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva, kao i sudske troškove i troškove vještačenja. U okviru navedenih troškova sadržani su i troškovi naplate regresa, kao i dio operativnih troškova koji su nastali u službi šteta.

Rashodi reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika po osnovu premije reosiguranja, u skladu sa ugovorima o reosiguranju.

Rashodi za rezervisane štete obračunavaju se u skladu sa opisanim u napomenama 3.16.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Poslovni rashodi (nastavak)

3.2.2. Ostali troškovi iz poslova osiguranja

Ostali troškovi iz poslova osiguranja se odnose na: troškove doprinosa garantnom fondu, troškove nadzora osiguranja, troškove za preventivnu djelatnost, rashode obezvrjeđenja potraživanja, otpise potraživanja, ostala rezervisanja i ostale neto troškove iz poslova osiguranja.

Troškovi doprinosa garantnom fondu obračunavaju se i iskazuju u skladu sa politikama opisanim u napomeni 3.18. Ostali troškovi koji se odnose na troškove sprovođenja osiguranja obuhvataju troškove sticanja osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektne troškove sticanja osiguranja i iskazani su po funkcionalnom principu, kao i promjenu u razgraničenim troškovima i ostale operativne troškove, razvrstane takođe po funkcionalnim grupama. Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja se umanjuju za prihod od provizije reosiguravača.

Na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja vrši se razgraničenje direktnih troškova sticanja osiguranja (troškovi provizija agenata) na naredni period u skladu sa odnosom prenosne premije u ukupnoj premiji.

3.3. Naknade za zaposlene

3.3.1. Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.3.2. Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Pojedinačnog kolektivnog ugovora, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, kao i pomoć zaposlenima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

3.3.3. Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada - ostala rezervisanja

Sadašnja vrijednost budućih obaveza po Pojedinačnom kolektivnom ugovoru, kao što su otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima na datum sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja.

U skladu sa čl. 27 Opšteg kolektivnog ugovora obaveza poslodavaca je da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini od 3 minimalne neto zarade.

U skladu sa čl. 23 Granskog kolektivnog ugovora za banke, mikrokreditne organizacije i osiguranja, koji je prestao da važi 2. avgusta 2015. godine, bila je regulisana obaveza poslodavaca, da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini od najmanje 6 mjesečnih prosječnih zarada kod poslodavaca.

Obzirom da je Kolektivni ugovor Društva sa Sindikatом raskinut, koji je bio baziran na Granskom kolektivnom ugovoru, Društvo više nema obavezu isplate 6 mjesečnih prosječnih zarada kod poslodavca prilikom odlaska u penziju, zato za rezervaciju otpremnina u 2015. godini primjenjuje odredbe Opšteg kolektivnog ugovora.

U pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva na dan 31. decembra 2015. godine, izvršeno je rezervisanje obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Naknade za zaposlene (nastavak)

3.3.3. *Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada - ostala rezervisanja (nastavak)*

Iznos predviđen za jubilarne nagrade u zavisnosti od godina radnog staža ostvarenog u Društvu, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Godine radnog staža u Društvu	Iznos jubilarnih nagrada u EUR
10	100
20	200
30	300

3.3.4. *Otpremnine u slučajevima prestanka potrebe za radom*

Saglasno Pojedinačnom kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina u slučajevima prestanka potrebe za radom usljed tehnološkog viška, uz predhodnu saglasnost i uz donošenje Odluke od strane nadležnog organa Društva.

3.4. Neto finansijski prihodi i rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi čine: prihode od kamata na finansijske plasmane, dobici od finansijskih sredstava, prihode od ulaganja u investicione nekretnine, prihodi od zakupa, pozitivne kursne razlike i druge prihode.

Rashode od ulaganja sredstava tehničkih rezervi čine: rashodi od kamata na pozajmice, gubici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, rashodi od ulaganja u investicione nekretnine (amortizacija), negativne kursne razlike i drugi finansijski rashodi.

Prihodi od kamata i rashodi kamata se knjiže u korist, odnosno na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3.5. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursevima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Porezi i doprinosi

3.6.1. Porez na dobit

3.6.1.1. Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004, br.40/2008, br.86/2009, 40/2011, 14/2012 do 61/2013). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi 10 do 25 za usklađivanje rashoda).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

3.6.1.2. Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

3.6.2. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa propisima Crne Gore.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrijednosti i umanjena za akumuliranu amortizaciju i obezvrjeđenje vrijednosti. Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na kupljene softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračun premija osiguranja.

Godišnje stope amortizacije odnosno, metod amortizacije je propisan Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, koje je donio Odbor direktora Društva.

Primijenjene stope amortizacije nematerijalnih ulaganjasa prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu
Računarski program	20,00%	30%
Ostala nematerijalna ulaganja	prema vijeku upotrebe	20%

Metod amortizacije, koji koristi Društvo, je ravnomjerna vremenska amortizacija – proporcionalni metod. Društvo obračunava amortizaciju pojedinačno. Godišnje je potrebno provjeriti eventualna obezvrjeđenja nematerijalnih ulaganja sa neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalna sredstva, koja se još ne koriste.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

Pod nekretninama, postrojenjima i opremom za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Društvo koristi model nabavne vrijednosti i nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja vodi po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjenim za ukupnu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Pod nabavnom vrijednošću se podrazumijeva vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala i troškovi svakodnevnih popravki smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Stope amortizacije pojedinih nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji pak zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava, očekivane fizičke istrošenosti i staranja, očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti, očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Provjera vijeka korišćenja nekretnina i opreme u izabranom metodu amortizacije vrši se godišnje. Amortizacija se obračunava za svako sredstvo pojedinačno.

Primijenjene stope amortizacije prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu
Nekretnine -namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti	1,30	5,00
Nekretnine – koje nijesu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti	1,80	5,00
Namještaj	12,50	20,00
Kompjuteri	33,33	30,00
Automobili	15,50	15,00
Rashladni uređaji	16,50	15,00
Telefoni, telefaksi	20,00	25,00

U skladu sa Članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za postrojenja i opremu primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu, bez obzira na datum aktivacije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Obezvrijeđenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo analizira vrijednosti po kojima je prikazana materijalna imovina i procjenjuje da li postoje indikacije obezvrjeđivanja nekog sredstva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja (ukoliko obezvrjeđenje postoji).

Kod procjenjivanja, da li postoje indikatori obezvrjeđivanja, uzima se u obzir sljedeće:

- tržišna vrijednost sredstava zbog protoka vremena smanjila se mnogo više od očekivanja;
- javile su se značajne promjene u tehničkom, tržišnom, privrednom ili pravnom okruženju;
- povećale su se tržišne kamatne stope, a to povećanje će vjerovatno uticati na diskontnu stopu korišćenja kod obračuna upotrebne vrijednosti i suštinski smanjiti nadoknadivu vrijednost sredstva;
- ostali nagovještaji (dokazi o zastarjelosti ili fizičkoj oštećenosti sredstva, očekivane promjene korišćenja sredstava i drugi indikatori).

Ako postoje navedeni indikatori, Društvo vrši procjenu nadoknadive vrijednosti sredstava. Kao nadoknadiva vrijednost uzima se veća od fer vrijednosti umanjena za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost sredstva bi trebalo smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak zbog obezvrjeđenja, koji se priznaje u bilansu uspjeha.

Ako naknadno dođe do smanjenja ili ukidanja gubitaka zbog obezvrjeđenja priznatog u ranijim godinama, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njenoj naknadivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstva. Ukidanje gubitka zbog obezvrjeđivanja se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha.

3.10. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje Društvo ne koristi za neposredno obavljanje svoje djelatnosti, nego se drže u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine i/ili porasta vrijednosti kapitala. Investicione nekretnine su:

Investicione nekretnine su nekretnina (zemljište ili objekat - ili dio objekta ili oboje) koje drži (vlasnik ili zakupac u okviru finansijskog lizinga) u cilju ostvarivanja prihoda od zakupa ili porasta vrijednosti kapitala ili i jednog i drugog, a ne za korišćenje u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe; ili dalju prodaju u redovnom toku poslovanja.

Vrijednost investicionih nekretnina Društvo odmjerava po modelu nabavne vrijednosti. Nabavna vrijednost sadrži nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove. Način amortizacije i obezvrjeđenja investicione nekretnine je isti kao i kod nekretnina, postrojenja i opreme. Društvo periodično provjerava i objelodanjuje poštnu vrijednost investicione nekretnine, koju utvrđuje na osnovu javno dostupnih podataka o tržišnoj vrijednosti pojedinih vrsta nekretnina.

Provjera eventualnog obezvrjeđenja investicionih nekretnina, vrši se godišnje. Postupci za obezvrjeđenje su isti kao kod nekretnina, postrojenja i opreme i opisani su u napomeni 3.9.

Ako će se investiciona nekretnina prodati, odnosno stečena je s namjerom otuđenja, ili je njena prodaja veoma vjerovatna, nekretnina se razvrstava u stalnu imovinu koja se drži za dalju prodaju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo se procjenjuje na svaki datum izvještavanja. Finansijske investicije se razvrstavaju u sljedeće grupe:

- finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (prva grupa)
- finansijske investicije u posjedu do dospelja na naplatu (druga grupa)
- finansijske investicije u zajmove i potraživanja (treća grupa)
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (četvrta grupa).

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva Društvo vrši odmjeravanje po vrijednosti ulaganja koja uključuje troškove transakcija koji se mogu direktno pripisati sticanju finansijskog sredstva, izuzev u slučaju finansijskog sredstva koji se mjeri po poštenoj (fer) vrijednosti kroz dobitak ili gubitak za koji se navedeni trošak sticanja iskazuje kao rashod perioda. Nakon početnog priznavanja Društvo finansijske investicije odmjerava po poštenoj fer vrijednosti.

Dugoročne finansijske investicije, koje za naplatu dospijevaju u roku od godinu dana od datuma na koji glasi bilans stanja, se u bilansu stanja prenose u kratkoročne finansijske investicije.

3.11.1. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (prva grupa)

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se mjere po poštenoj (fer) vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja ne uključuje troškove nastale kod sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju priznaju se u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na aktivnim tržištima zasniva se na važećim cijenama ponude. U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu Društva ne kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja Društvo utvrđuje pomoću različitih tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju primjenu metode jednakih uslova poslovanja, analizu diskontovanog toka gotovine, metode za određivanje cijena opcija i ostale tehnike procjene koje su zastupljene na tržištu.

Iznos više/(manje) ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobit / (gubitak) u bilansu uspjeha i prikazuje kao dio finansijskih rezultata od ulaganja.

3.11.2. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (druga grupa)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju ulaganja za koja postoji namjera držanja u posjedu tokom neodređenog vremenskog perioda, a koja se mogu prodati u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima, a u slučaju promjene kamatnih stopa, deviznog kursa ili vrijednosti kapitala.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja predstavlja visinu izdatka uvećanu za troškove sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se direktno u kapitalu kroz izvještaj o promjenama na kapitalu, osim za troškove od umanjenja vrijednosti i devizne gubitke i dobitke.

Prilikom prodaje finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak predhodno priznat u kapitalu biće priznat kao dobit ili gubitak preko bilansa uspjeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.11.3. Finansijska sredstva u posjedu do dospjeća na naplatu (treća grupa)

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata i fiksnim dospijećem, i za koja rukovodstvo Društva ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Društvo prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

3.11.4. Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti (četvrta grupa)

Potraživanja iz poslovnih odnosa predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata, koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Depoziti kod banaka klasifikuju se kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Svi krediti i potraživanja se inicijalno priznaju po fer vrednosti.

Nakon početnog vrednovanja, krediti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata.

Potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za procenu rukovodstva o iznosu potencijalno nenaplativih potraživanja.

3.11.5 Potraživanja za premije

Potraživanja za premije predstavljaju potraživanja od osiguranih lica za fakturisanu premiju osiguranja u skladu sa ugovorenim uslovima u zaključenoj polisi osiguranja. Fakturisanje se vrši isključivo na osnovu polise.

Obračun premije vrši se na osnovu Odluke o uslovima osiguranja i tarifama premije, kojom je za svaku vrstu osiguranja određena tarifa i način na koji se premija obračunava.

Procena naplativosti potraživanja po premijama vrši se u skladu sa Pravilnikom Društva o procenjivanju bilansnih pozicija. Nenaplativa potraživanja otkopisana su direktnim metodom na osnovu predloga *Popisne komisije*.

3.11.6 Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu obračunatih kamata na depozite po vidjenju, potraživanja po osnovu provizije iz poslova reosiguranja i potraživanja po osnovu datih avansa iz sredstava preventive, potraživanja za zakup poslovnog prostora, potraživanja po osnovu regresa, potraživanja od državnih organa i ostala potraživanja.

Regresna potraživanja se priznaju u okviru sredstava u slučaju kad je na osnovu podnesenog regresnog zahteva stečen odgovarajući pravni osnov (pravosnažna sudska odluka, zaključeni pismeni sporazum sa osiguranikom ili dužnikom, početak otplate duga od strane osiguravača ili dužnika ili subrogacija kod kreditnih osiguranja).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.11.7 Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Društvo priznaje i obračunava ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima u visini nabavne vrednosti.

Ako Društvo kao investitor ima, neposredno ili posredno (npr. preko zavisnih društava), 20 ili više procenata glasačke moći društva u koje je investirano, uzima se da investitor ima značajan uticaj, osim ako se može jasno dokazati da to nije tako. i obrnuto, ako društvo-investitor ima, neposredno ili posredno (npr. preko zavisnih društava), manje od 20% glasačke moći u društvu u koje je investirano, smatra se da investitor nema značajan uticaj, osim ako se takav uticaj može jasno dokazati. Značajno ili većinsko vlasništvo od strane drugog investitora ne mora isključivati značajan uticaj društva-investitora.

Društvo mora bez obzira na prirodu svog učešća u društvu u kojem je investiralo, na osnovu ocjene da li to društvo kontroliše, odrediti da li je matično društvo.

3.11.8 Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i regresnih potraživanja

Na dan bilansiranja Društvo procjenjuje da li postoji bilo kakav dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti potraživanja. Procjenjivanje se vrši pojedinačno i sva potraživanja, za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti iskazuju se kao rashod perioda i za iznos istih umanjuje se bilansna aktiva. Društvo vrši direktan otpis potraživanja ukoliko je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procjena vrijednosti nenaplativih

potraživanja, vrši se kvartalno i na kraju godine, uzimajući u obzir ročnost dospijeća u kombinaciji sa bonitetom klijenta. Procjena vrijednosti potraživanja vrši se u skladu sa kriterijumima iz Pravilnika o procjeni aktive Društva.

3.11.9 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (opšte)

Finansijska imovina se procjenjuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti odnosno u korist neto prihoda od ostalih usluga u bilansu uspjeha.

Ako se, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao onaj koji je raspoloživ za prodaju poveća i ako se to povećanje bude moglo objektivno dovesti u vezu sa događajem koji se odigrao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti priznat u bilansu uspjeha, gubitak zbog umanjenja vrijednosti treba da se stornira, a iznos storniranja prizna u bilansu uspjeha.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se

za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokriva gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.11.10 Prestanak priznavanja finansijske imovine (opšte)

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese finansijsku imovinu ili zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

3.11.11 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

3.11.12 Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

3.11.13 Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na Društvo, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjoj vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

3.11.14 *Novčana sredstva i novčani ekvivalenti*

U izvještajima novčanih tokova pod novčanim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva u blagajni i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Novčane ekvivalente predstavljaju oročeni depoziti kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

3.12. Unaprijed plaćeni troškovi pribavljanja osiguranja i ostala AVR

Unaprijed plaćeni troškovi pribavljanja osiguranja predstavljaju razgraničene troškove srazmjerno odnosu prenosne premije u ukupnoj premiji. U aktivnim kratkoročnim vremenskim razgraničenjima obuhvaćeni su i razgraničene unaprijed plaćene obaveze koje ne terete bilans uspjeha obračunskog perioda.

Društvo od 1. januara 2015. godine u skladu sa izmijenjenim Internim pravilnicima, Pravilnikom o računovodstvu i Pravilnikom o načinu i metodologiji razvrstavanja i razgraničavanja troškova, vrši razgraničenje samo direktnih troškova pribave osiguranja-provizije na premiju osiguranja. Efekti navedene promjene računovodstvene politike prikazani su u napomeni 4 uz finansijske izvještaje.

Predhodnim pravilnicima je bilo precizirano vršenje razgraničavanja troškova cjelokupne pribave osiguranja, koji u sebe uključuju osim direktnih i sve indirektno troškove osiguranja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Kapital

U skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list CG", br.6/2013) kapital Društva za osiguranje čini: zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke.

Osnovni kapital Društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja-revalorizacione rezerve;
- 3) rezerve iz dobiti;
- 4) prenesena dobit iz predhodnih godina.

Obračunati osnovni kapital se umanjuje za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije;
- 2) nematerijalnu imovinu;
- 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine;
- 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povezanim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su:

- 1) revalorizacione rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne smije prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala Društva.

Odbitne stavke pri obračunu kapitala čine:

- 1) udjeli u drugim društvima za osiguranje, reosiguranje, bankama, brokersko-dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) Ulaganje u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društvu iz tačke 1, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) Akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

Kapital društva za osiguranje mora biti najmanje jednak margini solventnosti.

3.13.1. Garantni kapital

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanim Zakonom o osiguranju.

Prema članu 4 stav 3 Pravilnika o načinu obračuna margine solventnosti, ako je margina solventnosti za tekuću godinu manja od margine solventnosti prethodne godine, margina solventnosti ne može biti manja od proizvoda margine solventnosti prethodne godine i količnika rezervi za štete u samopridržaju na kraju tekuće godine i ukupnih rezervi za štete u samopridržaju na kraju prethodne godine, s tim da količnik ne smije biti veći od 1.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Revalorizacije rezerve

Revalorizacije rezerve su formirane na osnovu efekata revalorizacije, odnosno svođenja na fer vrijednost plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. U slučaju kad je poštena fer vrijednost veća pozitivni efekti svođenja se priznaju kao povećanje revalorizacije rezerve od investicija, dok se u suprotnom slučaju pokazuje kao njeno smanjenje.

3.15. Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Osiguravajuće društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuća tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

U skladu za izmjenama Zakona o osiguranju, društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja dužno je da formira sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije;
- rezerve za rezervisane štete;
- rezerve za bonuse i popuste;
- druge tehničke rezerve.

S obzirom da nije donešena podzakonska regulativa koja reguliše način i kriterijume obračuna rezervi za bonuse i popuste i druge tehničke rezerve, a u skladu sa instrukcijama dobijenim od strane Agencije za nadzor osiguranja, Društvo formira tehničke rezerve za prenosne premije i za rezervisane štete;

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja su u osiguravajućem društvu sastavljeni pravilnici za formiranje tehničkih rezervi.

Računovodstveno iskazivanje tehničkih rezervi raščlanjeno je po vrstama rezervi.

3.16. Tehničke rezerve za rezervisane štete

3.16.1. Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nijesu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Izuzetno, za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku (koje nijesu u sporu) za koje je utvrđen pravni osnov ali nijesu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću mogli obračunati rezervisani iznosi – rezerviše se, i to po svakoj šteti, iznos najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Iznos rezervisanih šteta ponovno se procjenjuje na kraju svakog obračunskog perioda.

Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete u osiguranju od odgovornosti koje se isplaćuju u obliku rente, obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Tehničke rezerve za rezervisane štete (nastavak)

3.16.2. Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezerve za nastale neprijavljene štete obračunavaju se primjenom onih aktuarskih metoda, koje po mišljenju ovlaštenog aktuaru daju realnu procjenu rezervisanih šteta za pojedine vrste osiguranja.

Rezervacije za nastale neprijavljene štete mogu se obračunavati primjenom pojedinačne metode ili kombinacijom više metoda, u skladu sa važećim pravilnikom koji je propisan od strane regulatornog organa.

3.16.3. Troškovi po osnovu šteta koje su rezervisane na dan procjene

Troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta sastavni su dio bruto rezervisanih šteta, a odnose se na direktne i indirektne troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Direktni troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta su troškovi koji se mogu direktno locirati na pojedinu štetu (npr. kamate, sudski troškovi i takse u sporovima i sl)

Indirektni troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta su troškovi koji nijesu locirani na pojedinu štetu a nastali su u procesu rješavanja i isplate šteta (npr. plate, administrativni troškovi i sl.) Za raspodjelu indirektnih troškova kao "ključ" koristi se udio likvidiranih šteta pojedinačnih vrsta osiguranja u ukupno likvidiranim štetama tog izvještajnog perioda.

Za obračun bruto rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta r_t .

$r_t = 1 + T_t/S_{ut}$, pri čemu je

- r_t = koeficijent rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu štete, T_t = troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta S_{ut} = ukupan iznos riješenih šteta, odnosno naknade osiguranja na kraju obračunskog perioda (uključujući rentne štete)

Bruto rezervisane štete na datum procjene obračunavaju se kao proizvod koeficijenta r_t i iznosa rezervisanih šteta na taj datum.

3.17. Rezerve za izravnjanje rizika

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja kredita, dužno je da formira rezerve za izravnjanje rizika za tu vrstu osiguranja. Kako Društvo ne obavlja ovu vrstu osiguranja, nije dužno da formira rezerve za izravnjanje rizika. U skladu sa Odlukom broj 000-692/1, a na osnovu mišljenja Agencije za nadzor osiguranja br 04-349/1-14 od 12.03.2014. godine Društvo je izvršilo ukidanja rezervi za izravnjanje rizika u iznosu EUR 402.033.

3.18. Doprinos Garantnom fondu

Visina redovnog doprinosa Garantnom fondu za 2015. godinu, po odluci br 6054/14 od 26.12.2014 koju je donijelo Udruženje-NBOCG, iznosi 3% od ukupne fakturisane premije u 2014 godini za sve vrste obaveznih osiguranja osim za obavezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika vazduhoplova za koje visina doprinosa iznosi 0,3% od fakturisane premije u 2014 godini.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19. Fer (pravična) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM I GLOBALNA FINANSIJSKA KRIZA

U transakcijama s finansijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima finansijske rizike. Ti rizici uključuju:

- tržišni rizik,
- kreditni rizik (uključujući i kreditni rizik reosiguranja) i
- rizik likvidnosti.

4.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta, a rukovodstvo Društva svojom politikom nastoji svesti na minimum potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva.

Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je minimalan.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju. Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama koje su u posmatranom periodu bile na visokom nivou i po tom osnovu Društvo je ostvarilo značajan prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Društvo ima obaveze po zajmovima na dan izvještavanja. Jedan do zajmova je ugovoren sa promjenjivom referentnom kamatnom stopom uz tromjesečno usklađivanje EURIBOR-om, te je Društvo izloženo riziku promjene u budućim gotovinskim tokovima

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM I GLOBALNA FINANSIJSKA KRIZA (nastavak)

4.1. Tržišni rizik (nastavak)

Cjenovni rizik

Portfelj Društva koji se sastoji od hartija od vrijednosti, koje se u finansijskim izvještajima vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena.

Na datum izvještavanja Društvo nema značajnih plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

4.1.2. Uparivanje imovine i obaveza

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom i koristi pristupe koji uravnotežavaju kvalitet, diverzifikaciju, uparivanje imovine i obaveza, likvidnost i povrat na investicije. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja uz istovremeno osiguranje da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično analizira portfelj, određuje investicione smjernice i limite i nadgleda proces upravljanja imovinom. Društvo je u cilju urednog izmirivanja obaveza, svoja sredstva plasiralo, u skladu sa Zakonom o osiguranju, u razne oblike finansijskih instrumenata, odnosno vršilo je deponovanje i ulaganje tehničkih rezervi i kapitala Društva u visokolikvidnu aktivu.

4.1.3. Kreditni rizik

Društvo se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeće stavke imovine:

- udio reosiguranja u rezervisanim štetama,
- potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama,
- potraživanja od osiguranika,
- depoziti i dati zajmovi,
- potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja i
- novac u banci.

Ovaj rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmiranju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. U posmatranom periodu u Društvu je Samostalna služba za naplatu potraživanja radila na naplati zastarjelih potraživanja. Naplativost potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplativosti ili nijesu naplaćena u razumnom roku se vrši ispravka vrijednosti. Kretanje ispravke vrijednosti potraživanja prikazano je u napomeni 19.

4.1.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljavanje zakonskim zahtjevima.

Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljavalo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme. Služba finansija dnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedjeljne i mjesečne analize. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM I GLOBALNA FINANSIJSKA KRIZA (nastavak)

4.1. Tržišni rizik (nastavak)

4.1.5. Upravljanje kapitalom

Politika upravljanja kapitalom Društva je:

Stroga primjena zakonskih zahtjeva izračunavanja garantnog kapitala. Ukupan iznos garantnog kapitala Društva je iznad visine propisanog akcijskog kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja.

Takođe, Društvo prema zakonskim zahtjevima mora utvrditi marginu solventnosti, primjenom metoda premijske osnove i metoda osnove šteta. U skladu sa propisima o načinu obračuna margine solventnosti ako je margina solventnosti za tekuću godinu manja od margine solventnosti prethodne godine, margina solventnosti ne može biti manja od proizvoda margine solventnosti prethodne godine i količnika rezervi za štete u samoprdržaju na kraju tekuće godine i ukupnih rezervi za štete u samoprdržaju na kraju prethodne godine, s tim da količnik ne smije biti veći od 1.

4.2. Rizici u osiguranju

Od posebnog značaja za Društvo je pravilno utvrđivanje visine samoprdržaja odnosno maksimalnog iznosa obaveze koju društvo može da preuzme na sebe, a da pri tome ne ugrozi svoju likvidnost. U skladu sa tim, Društvo rizike iznad samoprdržaja predaje u reosiguranje, sklapanjem ugovora o automatskom pokriću, koji se primjenjuju u homogenim vrstama osiguranja gdje Društvo čitav svoj portfelj, koji prelazi njegov samoprdržaj, prenosi na reosiguravača, po tačno utvrđenim uslovima. Svi rizici koji nijesu obuhvaćeni ugovorima o automatskom pokriću prenose se u reosiguranje pojedinačno (fakultativno).

4.3. Globalna ekonomska kriza

Zbog tekuće globalne ekonomske krize i njenog nepovoljnog uticaja na domaće ekonomske aktivnosti na lokalnom tržištu Crne Gore, Društvo je poslovalo u težim uslovima i nesigurnijem ekonomskom okruženju tokom 2015. godine. Moguće je i da se u narednom periodu nastavi uticaj krize na poslovanje Društva, koji se trenutno ne može u potpunosti predvidjeti, te stoga postoji element opšte nesigurnosti.

Tekuća finansijska kriza do sada je ograničeno uticala na finansijski položaj i uspješnost poslovanja Društva, uglavnom zahvaljujući internim aktivnostima na upravljanju rizicima i ograničenjima koja nameću važeće pravne odredbe. Društvo redovno prati kreditni rizik i rizik likvidnosti. Društvo smatra da će likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou.

Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji imalo je uticaja na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje obaveze. Takva situacija može uticati na rezervisanja Društva za gubitke po osnovu obezvrjeđenja u 2016. godini, kao i na druga područja u kojima se od rukovodstva Društva očekuje da daje procjene.

Finansijski izvještaji za 2015. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na rezervisanja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Društvo će se u 2016. godini usredsrediti na upravljanje svojim poslovnim aktivnostima u skladu sa promjenama u poslovnom okruženju, kao i na očuvanje svog položaja na tržištu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU

Korekcija početnog stanja neraspoređene dobiti na dan 1. januara 2014. godine odnosi se na efekte promjene računovodstvene politike priznavanja razgraničenih troškova pribave osiguranja. Naime, u skladu sa novom računovodstvenm politikom, samo direktni troškovi pribave osiguranja – provizije na premiju osiguranja mogu biti razgraničeni srazmjerno odnosu prenosne premije u ukupnoj premiji.

Efekte korekcija promjene računovodstvene politike priznavanja razgraničenih troškova pribave osiguranja na neraspoređenoj dobiti na dan 1. januara 2014. godine i bilansu uspjeha Društva za godinu završenu 31. decembra 2014. godine prikazani su u pregledu koji slijedi:

U EUR	Godina završena 31. decembra 2014. Bilans uspjeha	1. januar 2014. Neraspoređena dobit
Neto dobitak/Neraspoređena dobit po prethodno usvojenim i objavljenim finansijskim izvještajima Društva za 2014. godinu	1.509.523	1.010.835
Korekcija početnog stanja po osnovu promjene računovodstvene politike	(116.030)	(983.088)
	<hr/>	<hr/>
	1.393.493	27.747

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU (nastavak)

Efekti korekcija pojedinačnog bilansa stanja Društva na dan 31. decembra 2014. prikazani su u narednoj tabeli:

(Iznos u EUR)	<u>31.12.2014.</u>	<u>Korekcija</u>	<u>31.12.2014 korigovano</u>
AKTIVA			
Stalna imovina	6.259.511		6.259.511
Nematerijalna imovina	80.250		80.250
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	1.063.307		1.063.307 0
Dugoročna finansijska ulaganja	5.115.954		5.115.954
Investicione nekretnine	558.083		558.083
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	415.528		415.528
Dugoročni finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	4.142.343		4.142.343 0
Obrtna imovina	17.971.476	(1.099.118)	16.872.358
Kratkoročna potraživanja	3.822.521		3.822.521
Kratkoročna finansijska ulaganja	11.572.599		11.572.599
Gotovinska sredstva	469.601		469.601
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	580.790		580.790
Aktivna vremenska razgraničenja	1.507.450	(1.099.118)	408.332
Odložena poreska sredstva	18.515		18.515 0
Ukupna aktiva	24.230.987	(1.099.118)	23.131.869 0
PASIVA			0
Osnovni kapital	5.995.982	(1.099.118)	4.896.864
Akcijski kapital – obične akcije	4.033.303		4.033.303
Revalorizacione rezerve	48.822		48.822
Prenesena i neraspoređena dobit	404.334	(404.334)	0
Neraspoređena dobit tekuće godine	1.509.523	(694.784)	814.739 0
Rezervisanja	15.222.881		15.222.881
Bruto tehničke rezerve	14.904.081		14.904.081
Ostala rezervisanja	318.800		318.800 0
Kratkoročne obaveze	2.495.224		2.495.224 0
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	4.086		4.086
Ostale dugoročne obaveze i dugoročni kredit	0		0
Odložene poreske obaveze	4.086		4.086 0
Pasivna vremenska razgraničenja	512.814		512.814 0
Ukupna pasiva	24.230.987	(1.099.118)	23.131.869

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU (nastavak)

Efekte korekcija grešaka na pojedinačnom bilansu uspjeha Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2014. prikazani su u narednoj tabeli:

(Iznos u EUR)	Tekuća 2014. godina	Korekcija	Korigovano 2014
I POSLOVNI PRIHODI (1+2)	10.325.078		10.325.078
1. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja	9.847.653		9.847.653
1.1 Obračunate bruto premije osiguranja i saosiguranja	11.468.543		11.468.543
1.2 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(1.502.936)		(1.502.936)
1.3 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)	(117.954)		(117.954)
2. Neto prihodi od ostalih usluga	477.425		477.425
II POSLOVNI RASHODI	4.486.208		4.486.208
1. Rashodi naknada šteta	3.887.938		3.887.938
1.1 Obračunate bruto naknade šteta sa pratećim troškovima	4.228.172		4.228.172
1.2 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	(323.008)		(323.008)
1.3 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	(288.121)		(288.121)
1.4. Promjene na rezervisanjima za štete	270.895		270.895
2. Promjene ostalih neto tehničkih rezervisanja	(402.033)		(402.033)
2.1 Promjene rezervisanja za izravnanje rizika	(402.033)		(402.033)
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	1.000.303		1.000.303
III DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)	5.838.870		5.838.870
IV TOŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1+2+3+4+5+6+7+8)	4.924.319		5.040.349
1. Troškovi sticanja osiguranja	2.920.755		2.920.755
2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(169.841)	116.030	(53.811)
3. Amortizacija	161.114		161.114
4. Troškovi rada	1.099.096		1.099.096
5. Ostali operativni troškovi (matrijalni i ostali troškovi usluga)	1.150.379		1.150.379
6. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(237.184)		(237.184)
V NETO FINANSIJSKI REZULTAT od ulaganja sredstava tehničkih rezervi (1-2)	561.747		561.747
1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	764.742		764.742
2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(202.995)		(202.995)
VI NETO FINANSIJSKI REZULTAT od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (1-2)	72.775		72.775
1. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	73.744		73.744
2. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(969)		(969)
VII DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (III-IV+V+VI)	1.549.073	116.030	1.433.043
VIII POREZ NA DOBIT	(39.550)		(39.550)
IX NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU (+/-)	1.509.523	116.030	1.393.493
X RASPODJELA NETO DOBITI	606.501		606.501
XI ZARADA PO AKCIJI	77,802		71,822

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

6. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

(u EUR)	2015	2014
Prihodi od premije osiguranja	10.803.103	11.111.040
Prihodi iz primljenog saosiguranja	382.519	357.503
Premija reosiguranja i saosiguranja	(1.302.245)	(1.502.936)
Promjena prenosnih premija (napomena 26)	97.277	(200.494)
Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio	(76.126)	82.540
Ukupno	9.904.528	9.847.653

Neto prihodi premije osiguranja i saosiguranja po vrstama osiguranja za 2014. godinu su prikazani u sljedećem pregledu:

(u EUR)	Bruto premija	Bruto premija iz primljenog saosiguranja	Smanjenje za udjele saosiguravaca u premijama osiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena na bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio	Neto premija
Osiguranja nezgode	725.550	62.300	(12.685)	(43.085)	(15.586)		716.494
Zdravstveno osiguranje	95.263	-	(30)	-	824	-	96.057
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.405.437	3.696	(2.816)	(38.576)	86.628	(2.895)	1.451.474
Osiguranje vazduhoplova	-	-	-	-	-	21.107	21.107
Osiguranje robe u prevozu	82.243	-	(4)	(54.709)	3.365	(3.581)	27.314
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.121.127	279.398	(14.804)	(1.005.575)	(2.458)	68.941	446.629
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	7.360.855	2.904	(1.431)	(232.734)	(297.030)	1.297	6.833.861
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe plovniha objekata	77.427	-	(1)	(44.017)	7.069	(2.183)	38.295
Osiguranje od odgovornosti	243.138	9.205	(383)	(52.086)	16.694	(146)	216.422
	11.111.04						
Ukupno	0	357.503	(32.154)	(1.470.782)	(200.494)	82.540	9.847.653

Neto prihodi premije osiguranja i saosiguranja po vrstama osiguranja za 2015. godinu su prikazani u sljedećem pregledu:

(u EUR)	Bruto premija	Bruto premija iz primljenog saosiguranja	Smanjenje za udjele saosiguravaca u premijama osiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena na bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio	Neto premija
Osiguranja nezgode	816.254	93.668	(7.356)	(13.400)	(71.094)	-	818.072
Zdravstveno osiguranje	191.557	-	-	-	(2.566)	-	188.991
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.247.501	3.386	-	(42.797)	67.987	6.006	1.282.083
Osiguranje vazduhoplova	-	32.040	-	(5.144)	-	(21.108)	5.788
Osiguranje plovniha objekata	-	3.214	-	-	-	-	3.214
Osiguranje robe u prevozu	46.574	-	-	(53.533)	(1.422)	10.886	2.505
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.335.344	224.236	-	(834.436)	(177.829)	(87.524)	459.791
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	6.853.183	23.678	-	(234.669)	322.271	(8.309)	6.956.154
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe plovniha objekata	80.559	-	-	(50.426)	2.209	3.255	35.597
Osiguranje od odgovornosti	232.131	2.297	-	(60.484)	(42.279)	20.668	152.333
Ukupno	10.803.103	382.519	(7.356)	(1.294.889)	97.277	(76.126)	9.904.528

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

7. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

(u EUR)	2015.	2014.
Prihodi od zelenih kartona	265.160	-
Prihodi od uslužne obrade predmeta-šteta	71.294	39.010
Prihodi od naplate obezvrjeđenih potraživanja (napomena 20)	267.146	335.360
Prihodi od ukinutih rezervisanja (napomena 27)	201.148	-
Prihodi od drugih usluga	85.528	103.055
Ukupno	890.276	477.425

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA

(U EUR)	2015.	2014.
Bruto likvidirane štete	3.802.802	3.753.272
Troškovi vezani za likvidaciju šteta	281.829	307.946
Prihodi od regresa	(235.107)	(323.008)
Udio saosiguranja u likvidiranim štetama	101.102	166.954
Udio reosiguranja u likvidiranim štetama	(186.217)	(288.121)
Promjena rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio	(288.856)	174.334
Promjena bruto rezervisanja:		
- za nastale prijavljene štete (napomena 25)	(62.315)	(617.926)
- za nastale neprijavljene štete (napomena 25)	(40.716)	712.044
- za troškove likvidacije šteta (napomena 25)	(165.911)	2.443
Ukupno	3.206.611	3.887.938

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA (nastavak)

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja za 2014. godinu su prikazani u sljedećem pregledu:

(u EUR)	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Udio u naknada šteta iz prihvaćenog saosiguranja	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio saosiguranja i reosiguranja	Promjene za rezervisanja za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanja za osiguranje i reosiguranje	Promjene za rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR)	Promjene za troškove likvidacije šteta	Neto štete
Osiguranje nezgode	264.246	18.608	24.897	-	(21.048)	9.367	(56)	(33.604)	(2.529)	259.881
Zdravstveno osiguranje	8.470	490	-	-	-	(3.234)	-	27	(176)	5.577
Osiguranje plovnih vozila	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.037.593	63.853	869	(101.099)	(1.385)	(87.119)	-	1.396	(3.207)	910.901
Osiguranje prevoza robe	4.939	300	-	-	(6.014)	(8.380)	8.280	(115)	10	(980)
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	267.337	24.071	138.065	-	(148.854)	(185.759)	47.055	(992)	(9.802)	131.121
Drugo osiguranje od šteta	-	2.153	-	-	-	-	-	-	-	2.153
Osiguranje od odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	2.145.386	197.565	2.060	(221.909)	(109.947)	(344.042)	119.055	742.615	17.933	2.548.716
Osiguranje od odgovornosti plovila	-	-	-	-	-	-	-	(36)	(2)	(38)
Opsta odgovornost	25.301	906	1.063	-	(873)	1.241	-	2.753	216	30.607
Ukupno	3.753.272	307.946	166.954	(323.008)	(288.121)	(617.926)	174.334	712.044	2.443	3.887.938

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA (nastavak)

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja za 2015. godinu su prikazani u sljedećem pregledu:

(u EUR)	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Udio u naknada šteta iz prihvaćenog saosiguranja	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio saosiguranja i reosiguranja	Promjene za rezervisanja za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanja za sosiguranjavajući i reosig. dio	Promjene za rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR)	Promjene za troškove likvidacije šteta	Neto štete
Osiguranje nezgode	333.261	29.845	71.513	-	(18.938)	(8.930)	(1.295)	94.164	7.486	507.106
Zdravstveno osiguranje	12.033	808	-	-	-	697	-	426	98	14.062
Osiguranje plovnih vozila	-	10	-	-	-	-	-	-	-	10
Osiguranje kopnenih motornih vozila	626.160	44.157	4.536	(56.689)	(2.367)	21.249	-	13.912	4.519	655.477
Osiguranje prevoza robe	-	-	-	-	-	-	-	(165)	(10)	(175)
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	300.119	20.246	15.506	-	(113.289)	52.809	(6.822)	477	3.735	272.781
Drugo osiguranje od šteta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osiguranje od odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	2.526.833	185.984	6.830	(178.418)	(51.623)	(144.083)	(269.220)	(144.547)	(183.647)	1.748.109
Osiguranje od odgovornosti plovila	-	-	-	-	-	-	(11.519)	-	-	(11.519)
Opsta odgovornost	4.396	779	2.717	-	-	15.943	-	(4.983)	1.908	20.760
Ukupno	3.802.802	281.829	101.102	(235.107)	(186.217)	(62.315)	(288.856)	(40.716)	(165.911)	3.206.611

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

9. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

(U EUR)	2015.	2014.
Troškovi preventive	43.599	182.487
Troškovi Garantnog fonda	209.056	206.671
Troškovi nadzornog organa	109.999	110.447
Troškovi obezvrjeđenja (napomena 20):		
Troškovi obezvrjeđenja premije osiguranja	312.314	253.650
Troškovi obezvrjeđenja regresnih potraživanja	78.005	44.137
Troškovi ispravke ostalih potraživanja	11.226	6.929
Troškovi obezvrjeđenja premije reosiguranja	401.545	304.716
Ostali neto troškovi osiguranja	-	1.603
Ostala rezervisanja	226.811	194.379
Ukupno	991.010	1.000.303

Na osnovu Člana 175 Zakona o osiguranju i Člana 6 Odluke o naknadama Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“, br.04/2008, 42/2012, 17/2013 do 49/2013, 26/15 i 38/15), godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaća Društvo iznosi 0,99% godišnje bruto premije.

Društvo je dužno da, do 1. marta svake godine, obavještava Agenciju za nadzor osiguranja o visini bruto premije osiguranja u prethodnoj kalendarskoj godini, koja služi kao osnovica za utvrđivanje godišnje naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini. Dok se osnovica ne utvrdi, naknada u tekućoj godini se plaća po iznosima naknade utvrđenim za prethodnu kalendarsku godinu, pri čemu se svaka eventualna doplata ili pretplata uzima u obzir pri plaćanju prve rate utvrđene na osnovu konačnih podataka o visini osnovice.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

(U EUR)	2015.	2014. korigovano
Troškovi sticanja osiguranja	<u>2.849.481</u>	<u>2.920.755</u>
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	2.191	(53.811)
Amortizacija	139.802	161.114
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	543.326	571.441
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	388.826	433.717
Drugi troškovi rada	<u>81.295</u>	<u>93.938</u>
Troškovi rada	<u>1.013.448</u>	<u>1.099.096</u>
Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i dr.	73.455	59.551
Troškovi kancelarijskog materijala	70.897	81.345
Troškovi energije	<u>72.692</u>	<u>74.399</u>
Materijalni troškovi	<u>217.044</u>	<u>215.295</u>
Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ug. o djelu, ug. o autorskom radu, intelektualnih usluga sa dažbinama)	160.185	128.886
Zakupnine	12.987	13.647
Premija osiguranja	163.062	112.350
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	370.034	364.710
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	30.997	30.190
Troškovi drugih usluga	<u>182.897</u>	<u>190.079</u>
Ostali troškovi usluga	<u>920.161</u>	<u>839.862</u>
Drugi troškovi	76.193	95.222
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	<u>(231.530)</u>	<u>(237.184)</u>
Ukupno	<u><u>4.986.791</u></u>	<u><u>5.040.349</u></u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

11. NETO FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVU

(U EUR)	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prihodi od kamata	619.378	756.745
Prihodi od zakupa	15.471	-
Dobici od finansijskih sredstava	1.260	2.488
Drugi prihodi	-	5.509
Finansijski prihodi- ulaganja koja se finansiraju iz sredstava	<u>636.109</u>	<u>764.742</u>
(U EUR)	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Rashodi od kamata	25.726	81.094
Rashodi od amortizacije investicionih nekretnina	12.772	10.018
Rashodi obezvrjeđenja vrijednosti investicionih nekretnina (Napomena 17)	-	107.684
Drugi finansijski rashodi	803	4.199
Finansijski rashodi - ulaganja koja se finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	<u>39.301</u>	<u>202.995</u>
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	<u><u>596.808</u></u>	<u><u>561.747</u></u>

12. NETO FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA KOJA SE NE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVU

(U EUR)	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prihodi od kamata	28.428	-
Dobici od prodaje opreme	160	1.269
Prihodi od zakupa	6.860	13.416
Drugi prihodi	-	59.059
	<u>35.448</u>	<u>73.744</u>
Rashodi kamata	-	728
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	3.184	241
	<u>3.184</u>	<u>969</u>
Ukupno	<u><u>32.264</u></u>	<u><u>72.775</u></u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

13. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

(U EUR)	2015.	2014.
Tekući porez	239.092	80.750
Odloženi porez	8.532	(41.200)
	247.624	39.550

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oprezivanja i propisane poreske stope

(U EUR)	2015.	2014
Dobitak u bilansu uspjeha prije oprezivanja	2.239.464	1.549.073
Poreska stopa 9%	201.552	139.417
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	41.363	27.369
Korišćenje prenijetih poreskih gubitaka iz prethodnih perioda	-	(83.171)
Obezvrijeđenja koja se ne priznaju za obračun poreske amortizacije	-	(9.692)
Ostala usaglašavanja	4.709	(34.372)
Ukupno porez na dobit prikazan u bilansu uspjeha	247.624	39.550

c) Odložene poreske obaveze

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Privremene razlike na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama	(8.532)	(18.515)
Privremene razlike po osnovu efekata promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	1.603	4.086
Privremene razlike po osnovu efekata promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	(7.364)	
	(15.744)	(14.429)

Kretanja na odloženim poreskim obavezama po osnovu privremenih razlika na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama su prikazana u pregledu koji slijedi:

(U EUR)	2015.	2014.
Stanje na početku godine	(18.515)	22.685
Obračunati odloženi porez u toku godine	8.532	(41.200)
Stanje na kraju godine –odloženi porez	9.983	(18.515)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

13. POREZ NA DOBIT (nastavak)

c) Odložene poreske obaveze (nastavak)

Kretanja na privremenim razlikama po osnovu efekata promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju

(U EUR)	2015.	2014.
Stanje na početku godine	-	-
Obračunati odloženi porez u toku godine	7.364	-
Stanje na kraju godine –odloženi porez	7.364	-

14. ZARADA PO AKCIJI

(U EUR)	2015.	2014. korigovano
Neto dobit	1.991.840	1.393.493
Broj akcija - ponderisani prosjek	19.402	19.402
Zarada po akciji	102,66	71,82

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

Kretanja na nematerijalnim ulaganjima – softverima za 2015. i 2014. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	425.550	426.906
Povećanja	20.890	-
Rashodovanja	-	(1.356)
Stanje, 31. decembra	446.440	425.550
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	345.300	296.436
Amortizacija	43.399	50.220
Rashodovanja	-	(1.356)
Stanje, 31. decembra	388.699	345.300
Sadašnja vrijednost		
Stanje, 31. decembra	57.741	80.250
Stanje, 1. januara	80.250	130.470

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI OSIGURANJA

Kretanja na nekretniama, postrojenjima i opremi za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja za 2015. i 2014. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januara 2014. godine	1.263.084	1.291.030	2.554.114
Povećanja u toku godine	-	29.150	29.150
Otuđenja i rashodovanja	-	(48.761)	(48.761)
Stanje, 31. decembra 2014. godine	1.263.084	1.271.419	2.534.503
Povećanja u toku godine	-	69.128	69.128
Otuđenja i rashodovanja	-	(99.150)	(99.150)
Stanje, 31. decembra 2015. godine	1.263.084	1.241.397	2.504.481
Ispravka vrijednosti i obezvrjeđenje			
Stanje, 1. januara 2014. godine	373.341	1.031.109	1.404.450
Amortizacija	16.454	96.472	112.926
Obezvrjeđenja	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(46.180)	(46.180)
Stanje, 31. decembra 2014. godine	389.795	1.081.401	1.471.196
Povećanje u toku godine	16.420	81.462	97.882
Otuđenja i rashodovanja	-	(95.967)	(95.967)
Stanje, 31. decembra 2015. godine	406.215	1.066.896	1.473.111
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2014. godine	873.289	190.018	1.063.307
31. decembra 2015. godine	856.869	174.501	1.031.370

Shodno ugovoru o overdraft kreditu, ug. br.0000039430 od 24. oktobra 2014. godine, kao i ugovorom br. 0000039430 od 11. decembra 2015. godine Društvu je odobren overdraft kredit kod Erste banke A.D., Podgorica. Kao sredstvo obezbjeđenja, a u cilju urednog vraćanja kredita, Društvo je zaključilo od 28. avgusta 2012. godine Ugovor o kontinuiranoj hipoteci br. UZZ br.235/12, na nepokretnost površine 378 m² u PC Kruševac - Rimski trg br 70, čija knjigovodstvena vrijednost sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine iznosi EUR 566.039 (31 decembar 2014. godine iznosi EUR 633.038).

Društvo u 2015 godini nije identifikovalo postojanje indikatora obezvrjeđenja vrijednosti nekretnina za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja koje posjeduje, tako da za iste nije rađeno testiranje obezvrjeđenja vrijednosti. U 2013 godini Društvo je bilo angažovano ovlašćeno licencirano lice koje je izvršilo testiranje obezvrjeđenja vrijednosti u skladu sa MRS 36 – Obezvrjeđenje vrijednosti sa stanjem na dan 30. novembra 2013. godine (koje je računovodstveno evidentirano u iznosu od EUR 234.170).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

17. INVESTICIONE NEKRETNINE

Kretanja na investicionim nekretninama i inვენsticionim nekretninama u pripremi za 2015. i 2014. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	Investicione nekretnine	Investicione nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januara 2014. godine	556.130	154.346	710.476
Povećanja u toku godine	12.000	112.958	124.958
Prenos	(12.000)	-	(12.000)
Stanje, 31. decembra 2014. godine	556.130	267.304	823.434
Povećanja u toku godine	-	6.621	6.621
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Prenos	183.037	(183.037)	-
Stanje, 31. decembra 2015. godine	739.167	90.888	830.055
Ispravka vrijednosti i obezvrjeđenje			
Stanje, 1. januara 2014. godine	102.474	45.346	147.820
Amortizacija	10.018	-	10.018
Otuđenje i rashodovanje	(171)	-	(171)
Obezvrjeđenje ((Napomena 11)	107.684	-	107.684
Stanje, 31. decembra 2014. godine	220.005	45.346	265.351
Amortizacija	12.773	-	12.773
Prenos	45.346	(45.346)	-
Stanje 31. decembra 2015. godine	278.124	-	278.124
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2014. godine	336.125	221.958	558.083
31. decembra 2015. godine	461.043	90.888	551.931

Društvo u 2015. godini nije identifikovalo postojanje indikatora obezvrjeđenja vrijednosti investicionih nekretnina koje posjeduje. Predhodne godine na osnovu indikatora obezvrjeđenja investicionih nekretnina Društvo je angažovano ovlašćeno licencirano lice koje je izvršilo testiranje obezvrjeđenja vrijednosti u skladu sa MRS 36 – Obezvrjeđenje vrijednosti sa stanjem na dan 30. novembra 2014. godine, te je računovodstveno evidentirano obezvrjeđenje u iznosu od EUR 107.684.

Prihod koji je Društvo ostvarilo izdavanjem investicionih nekretnina u 2015. godini iznosi EUR 15.471 (2014. godine: EUR 5.509).

U 2015 godini od strane Društva nije bilo kupovine investicionih nekretnina (dok je u skladu sa Odlukom Odbora direktora br.0047-2665/9 od 9. decembra 2013. godine, dana 17. decembra 2014 godine kupilo 1 investicionu nekretninu (stambeni prostor) u iznosu od EUR 90.888).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

18. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA U GRUPU DRUŠTAVA, PRIDRUŽENA I ZAJEDNIČKI KONTROLISANA DRUŠTVA

(U EUR)	Procenat učešća	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešće u kapitalu – “SAVA CAR” d.o.o., Podgorica	100%	265.000	265.000
Ulaganja u povezana pravna lica - “SAVA CAR” d.o.o., Podgorica		-	140.528
Učešće u kapitalu d.o.o Montagent Podgorica	100%	10.000	10.000
Ukupno		275.000	415.528

Ulaganje u osnivački kapital „SAVA-CAR“ DOO, Podgorica (u daljem tekstu „SAVA CAR“), zavisno društvo, u iznosu od EUR 265.000 prikazano je po prvobitnoj vrijednosti ulaganja EUR 65.000 i dodatnim ulaganjem u toku 2013. od EUR 55.000 i 2014 godini u iznosu EUR 145.000.

Odbor direktora Društva je 30. septembra 2013. godine donio Odluku o dokapitalizaciji Save Car u ukupnom iznosu EUR 200.000. U toku 2013. godine, od odobrenog iznosa dokapitalizacije Društvo je uplatilo EUR 55.000 zavisnom društvu SAVA CAR, a u 2014 godini je uplatilo i preostali dio od EUR 145.000.

Odbor direktora Društva je 04. marta 2015. godine donio Odluku o dokapitalizaciji Save Car u ukupnom iznosu EUR 220.000. Tokom 2015. godine od strane Društva nije bilo uplata po ovom osnovu.

Društvo je 02.oktobra 2015. godine izvršilo povraćaj ukupno objedinjenog uloženog dijela pozajmica u iznosu od EUR 140.528, koje je bilo odobreno zavisnom društvu SAVA CAR u prethodnim periodima. U skladu sa uslovima ugovora br. 000-2742 od 12.12.2013.godine, Društvo je izvršilo objedinjavanje predhodno odobrenih pozajmica. Sredstva su bila odobrena na period od 3 godine, uz godišnju kamatnu stopu od 4%, koja su dospjevala u 36 jednakih mjesečnih rata do zaključno sa 20. novembrom 2016. godine. Odbor direktora Društva je 05. maja 2015.godine donio Odluku br 004-972/2 i I Anex ugovora o isplati duga, kojim se godišnja kamatna stopa na dugovana sredstva smanjuje sa 4% na 2,3%.

Odbor Direktora Društva je, shodno Odluci br.004-421/2 od 27.02.2014. godine, odobrio kupovinu vlasničkog udjela DOO Montagenta za cijenu od EUR 10.000, od Društva za zastupanje u osiguranju Centauri DOO iz Slovenije. Dana 29.04.2014. godine sklopljen je Ugovor o ustupanju i prenosu udjela u Društvu za zastupanje u osiguranju Montagent DOO. Shodno navedenom Akcionarsko društvo za osiguranje Sava Montenegro, je postalo 100% vlasnik Društva za zastupanje Montagenta DOO.

19. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA KAPITALA I TEHNIČKIH REZERVI

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi:		
1. Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti	6.940.340	3.881.655
2. Dugoročni depoziti	5.000	205.000
3. Ostala dugoročna finansijska ulaganja	-	5.688
4. Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore	50.000	50.000
Ukupno	6.995.340	4.142.343

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

19. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA KAPITALA I TEHNIČKIH REZERVI (nastavak)

19.1 Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Obveznice Države Crne Gore	6.934.030	3.870.352
Ostale obveznice	6.310	11.303
Ukupno	6.940.340	3.881.655

Državne obveznice Crne Gore na dan 31. decembra 2015. godine i 2014. godine su prikazane u tabeli:

	Kamatna stopa (%)	Datum dospjeća	31.12.2015.	31.12.2014.
Obveznice koje se drže do dospeljeća sa fiksnom kamatnom stopom				
2016	7,25%	8.4.2016	-	2.081.883
2018	5%	3.3.2018	480.045	779.600
			480.045	2.861.483
Obveznice koje se drže do dospeljeća sa promjenljivom kamatnom stopom				
2016	3 m euribor 2016 +5,95%	12.9.2016	-	450.000
Obveznice raspoložive za prodaju sa fiksnom kamatnom stopom				
2019	5,38%	20.5.2019	3.228.020	558.869
2020	3,88%	18.3.2020	3.225.965	-
			6.934.030	3.870.352

Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti sa stanjem na dan 31. decembar u iznosu od EUR 6.940.340 (31. decembra 2014. godine: EUR 3.881.655) odnose se na obveznice koje je izdalo Ministarstvo finansija Crne Gore u iznosu od EUR 6.934.031 sa rokom dospeljeća i prinosima prikazanim u tabeli kretanja. Izdavalac ostalih obveznica u iznosu od EUR 6.310 je država Crna Gora, dospeljeće ovih obveznica je 01.jul 2017.godine, a čija nominalna vrijednost iznosi EUR 1.

19.3. Dugoročni depoziti

Iznos od EUR 5.000 sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine se odnosi na dugoročni depozit dat kao garancija Coris-u Ljubljana na ime regulisanja putne asistencije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

19. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA KAPITALA I TEHNIČKIH REZERVI (nastavak)

19.4. Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore

Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine u iznosu EUR 50.000 odnosi se na osnivački kapital sa 33,33% udjela u ovom entitetu. Nacionalni biro osiguravača Crne Gore osnovan je u skladu sa Ugovorom o osnivanju 2. aprila 2007. godine zaključenim sa Društvom za osiguranje Lovćen A.D., Podgorica i Društvom za osiguranje Magnat osiguranje A.D., Podgorica. Kao član biroa Društvo stiče pravo na jedan glas na svakih EUR 10.000 učešća u kapitalu, kao i pravo na dio imovine u slučaju likvidacije ili prestanka rada biroa. Društvo ima obavezu shodno Odluci Skupštine Biroa od 04.12.2012.godine da po navedenom osnovu uplaćuje mjesečnu članarinu u iznosu EUR 2.000 za finansiranje rada biroa.

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja po osnovu premija osiguranja	1.599.047	1.554.241
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	(956.301)	(908.714)
	642.746	645.527
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta	46.154	70.956
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	-	-
	46.154	70.956
Kratkoročna potraživanja za premije iz saosigurnaja i reosiguranja	158.909	200.566
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	(66.429)	-
Potraživanja po osnovu pretplate poreza na dobit	-	68.172
Potraživanja za regresne štete	422.403	406.476
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	(312.813)	(314.804)
	109.590	91.672
Potraživanja iz finansiranja	2.372.259	2.625.275
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	(33.541)	(30.224)
	2.338.718	2.625.275
Druga kratkoročna potraživanja	147.452	127.282
Minus: Obezbvrjeđenje vrijednosti	(16.372)	(6.929)
Ukupno	3.360.768	3.822.521

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Potraživanja po osnovu premije osiguranja sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine su prikazana u pregledu koji slijedi:

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Obavezno osiguranje	274.268	117.358
Auto kasko osiguranje motornih vozila	587.388	626.629
Ostala osiguranja	737.391	810.254
Potraživanja po osnovu premije iz saosiguranja - obavezno osiguranje	123.561	136.506
	1.722.608	1.690.747
Minus:Obezvrijeđenje vrijednosti	(956.301)	(908.714)
	766.307	782.033

Potraživanja iz finansiranja sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine su prikazana u pregledu koji slijedi:

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja po osnovu datih pozajmica odobrenih zastupniku u prodaji osiguranja	2.298.014	2.597.455
Potraživanja po osnovu datih avansa	20.503	10.779
	2.318.517	2.608.234
Potraživanja za kamatu	53.742	47.265
Minus:Obezvrijeđenje vrijednosti	(33.541)	(30.224)
	20.201	17.041
Ukupno	2.338.718	2.625.275

Kretanje na obezvrijeđenju vrijednosti potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja prikazano je u pregledu koji slijedi:

(U EUR)	2015.	2014.
Stanje, na početku godine	1.260.671	1.347.568
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 9)	401.545	304.716
Naplaćena obezvrijeđenja potraživanja iz ranijih godina (napomena 7)	(267.146)	(335.360)
Otpis potraživanja u toku godine	(9.614)	(56.253)
Stanje, na kraju godine	1.385.456	1.260.671

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Starosna struktura potraživanja po osnovu premija osiguranja sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

(U EUR)	2015.	2014.
Nedospjela potraživanja	492.028	322.873
Od 1 do 30 dana	44.030	133.821
Od 30 do 60 dana	35.819	46.868
Od 60 do 90 dana	58.665	31.893
Od 90 do 270 dana	12.204	110.072
Ukupno	642.746	645.527

21. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni depoziti kod banaka	5.574.000	9.204.000
Obveznice sa dospeljećem do 1 godine	2.871.496	2.342.196
Druga kratkoročna finansijska ulaganja	36.200	26.403
Ukupno	8.481.696	11.572.599

Kratkoročni depoziti kod banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine su prikazana u pregledu koji slijedi:

(u EUR)	31.12.2015.	Dospijeće	Kamata	31.12.2014.	Dospijeće	Kamata
Hipo-Alpe Adria Bank A.D., Podgorica	2.050.000	05-jan. i 03.april.2016	2,3%- 3,75%	2.470.000	03-Mart	4,10%
Societe Generale Montenegro Bank A.D., Podgorica	-	-	-	700.000	21-Jun	2,5%
Hipotekarna banka A.D., Podgorica	990.000	01.april i 06.jun 2016	2%	2.560.000	01-Apr. 06- Jun	3,5%
Komercijalna banka Budva A.D., Podgorica	1.094.000	11. i 19. avgust 2016	2%	1.194.000	09-Jun	3,5%
Atlas banka A.D., Podgorica	710.000	05.jul 2016	3,6%	700.000	22-Avg	4,5%
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	-	-	-	500.000	19 Avg	4,5%
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	580.000	05.februar i 09 jun 2016	3,8%- 4,05%	580.000	26-Mart	1,75%
Lovćen banka AD., Podgorica	150.000	05. januar 2016	3,9%	-	05-Feb	4,7%
Societe Generale Montenegro Bank A.D., Podgorica-depozit garancija-Z K	-	-	-	500.000	-	-
	5.574.000			9.204.000		

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

21. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

Depoziti Društva sa stanjem na stanjem na dan 31.12.2015 godine u iznosu od EUR 5.574.000 odnose se na: depozit od EUR 2.050.000 oročen kod Hipo-Alpe Adria Bank A.D., Podgorica, depozit od EUR 990.000 oročen kod Hipotekarna banka A.D., Podgorica, depozit od EUR 1.094.000 oročen kod Komercijalna banka Budva A.D., Podgorica, depozit od EUR 710.000 oročen kod Atlas banka A.D., Podgorica, depozit od EUR 580.000 oročen kod Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica i depozit od EUR 150.000 oročen kod Lovćen banka AD., Podgorica.

Depozit Društva iz 2014. godine u iznosu EUR 500.000 koji je bio dat Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore da se kao bankarska garancija (data preko Societe Generale Montenegro A.D., Podgorica), zajedno sa garancijama ostalih osiguravajućih društava iz Crne Gore, koristi za uredno izmirenje obaveza po osnovu međunarodne karte osiguranja –zelene karte, Društvu je vraćen dana 13. februara 2015. godine.

	Kamatna stopa (%)	31.12.2015.	31.12.2014.
Obveznice koje se drže do dospeljeća sa fiksnom kamatnom stopom	5%	310.511	301.697
Obveznice koje se drže do dospeljeća sa varijabilnom kamatnom stopom	3 m euribor 5,95%	454.263	444.590
Obveznice raspoložive za prodaju sa fiksnom kamatnom stopom	7,88%	-	1.590.495
Obveznice koje se drže do dospeljeća sa fiksnom kamatnom stopom	7.25%	2.100.641	-
		2.865.415	2.336.782
Ostale obveznice		6.081	5.414
Ukupno		2.871.496	2.342.196

Kratkoročne obveznice sa stanjem na dan 31.decembra 2015. godine u ukupnom iznosu od EUR 2.871.496 odnose se na obveznice koje je izdalo Ministarstvo finansija CG, čiji je rok dospeljeća 03. mart i 03. septembar 2016. godine u iznosu od EUR 310.511, sa rokom dospeljeća 09. mart, jun, septembar i decembar 2016. godine u iznosu od EUR 454.263 i sa rokom dospeljeća 08. april 2016. godine u iznosu od EUR 2.100.641. Obveznice nose prinos od 5% i 7,3% na godišnjem nivou i 5,95% p.a. uvećana za tromesečni euribor, redom.

22. GOTOVINSKA SREDSTVA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Žiro računi	354.252	467.336
Blagajna	774	2.265
Ukupno	355.026	469.601

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

23. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Udio u prenosnoj premiji, stanje na početku godine	440.570	324.176
Promjena udjela reosiguravača u prenosnoj premiji	(92.724)	118.464
Promjena udjela saosiguravača u prenosnoj premiji	<u>(10.208)</u>	<u>(2.070)</u>
Udio u prenosnoj premiji, stanje na kraju godine	337.638	440.570
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama , stanje na početku godine	140.220	314.553
Promjena udjela reosiguravača rezervisanim štetama	288.448	(175.095)
Promjene udjela saosiguravača u rezervisanim štetama	<u>408</u>	<u>762</u>
Ukupni udio reosiguravača u rezervisanim štetama, stanje na kraju godine	<u>429.076</u>	<u>140.220</u>
Ukupno udio reosiguravača u tehničkim rezervama	<u>766.714</u>	<u>580.790</u>

24. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
		Korigovano
Odloženi troškovi sticanja osiguranja:		
Troškovi provizije	320.822	323.013
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	
Unaprijed plaćeni troškovi zakupa	36.855	40.589
Unaprijed plaćeni ostali troškovi	24.042	19.447
Obračunati a ne fakturisani prihodi iz saosiguranja	<u>-</u>	<u>25.283</u>
	<u>60.897</u>	<u>85.319</u>
Ukupno	<u>381.719</u>	<u>408.332</u>

25. OSNOVNI KAPITAL

(u EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
		Korigovano
Akcijski kapital-obične akcije	4.033.303	4.033.303
Revalorizacione rezerve	(64.019)	48.822
Preneseni i neraspoređeni (dobitak)	-	-
- Prenesena dobit iz prethodnih godina	-	
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	<u>1.991.840</u>	<u>814.739</u>
Ukupno rezerve:	<u>5.961.124</u>	<u>4.896.864</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

25. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Društvo ima 19.402 akcija čija nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 207,8808. Jedini akcionar Društva je Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana iz Slovenije.

Društvo je registrovano za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja. U skladu sa Članom 21 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“, br. 78/06, 19/07, „Službeni list CG“, br. 53/09 ...i 45/2012), Društvo za osiguranje je dužno da obezbijedi minimalni akcijski kapital koji ne može biti manji od EUR 3.000.000 za sve vrste neživotnih osiguranja.

Akcijski kapital Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine iznosi EUR 4.033.303 čime ispunjava minimalno propisane zahtjeve po navedenom osnovu.

Dana 27. marta 2015. godine Skupština Društva je donijela odluku broj: 005-658/5 o raspodjeli ukupno kumulirane neraspoređene dobiti koja na dan 31. decembra 2014. godine iznosi EUR 1.913.857,54.

Društvo je pod 01.01.2015. godine u skladu sa promjenom računovodstvene politike izvršilo korekciju kumuliranih razgraničenih troškova sticanja osiguranja iz predhodnih perioda u iznosu od 1.099.117,69€ na teret neraspoređene kumulirane dobiti, a zatim je iz preostalog dijela u martu 2015.godine isplaćena dividenda vlasnicima u iznosu od EUR 814.739,85 (2014: EUR 606.501,33).

Strateškim planom Društva za period 2015-2019. je planirano da se dio neraspoređene dobiti iz 2013. godine, kao i dio iz 2014. godine opredijeli za pokriće efekta promjene računovodstvene politike u iznosu od 1.099.117,69€.

Promjena je odrađena u skladu sa odredbama standarda retrospektivno, korigovanjem komponente kapitala na koju promjena utiče i to od najranijeg prezentovanog perioda (od 2007 god. pa zaključno sa 31.12.2014 god.), kao da je nova računovodstvena politika bila primjenljiva oduvijek. Utvrđeni su godišnji kao i kumulativni efekti promjene.

Prikaz efekta napravljene korekcije po osnovu razgraničenih troškova pribave osiguranja, usled promjene računovodstvene politike Društva, je dat kroz kretanja/napravljene korekcije prikazane kroz tačku 5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2014 GODINU.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

25. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

25.1. Margina solventnosti

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. list Crne Gore“ 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti na dan 31. decembra 2015 i 31. decembra 2014. godine sastoji se iz obračuna na osnovu premijskog faktora i obračuna na osnovu štetnog faktora, kako je prikazano u pregledu:

(u EUR)

	31.12.2015.
Margina solventnosti tekuće 2015. godine	1.877.155
Margina solventnosti prethodne 2014. godine	2.250.000
Rezerve za štete u samopridržaju na kraju tekuće 2015. godine	8.661.649
Rezerve za štete u samopridržaju na kraju prethodne 2014. godine	9.219.447

Margina solventnosti za 2015. godinu iznosi

2.113.870

(u EUR)

	31.12.2014.
Margina solventnosti tekuće 2014. godine	1.986.100
Margina solventnosti prethodne 2013. godine	2.250.000
Rezerve za štete u samopridržaju na kraju tekuće 2014. godine	9.219.447
Rezerve za štete u samopridržaju na kraju prethodne 2013. godine	8.948.553

Margina solventnosti za 2014. godinu iznosi

2.250.000

Količnik rezervi (ne smije biti veći od 1) a na 31. decembra 2015 godine iznosi 0,939497605.

Visina garantnog kapitala na dan 31. decembra 2015. godine iznosi EUR 3.911.543 iznad je obračunate margine solventnosti koja iznosi EUR 2.113.870. Za 2015. godinu margina solventnosti je obračunata u skladu sa Pravilnikom o načinu obračunavanja margine solventnosti („Sl. list CG“, br. 14/13).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

25. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

25.2. Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala prikazan je u sljedećem pregledu:

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014. korigovano
OBRAČUN KAPITALA		
I OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)	3.911.543	4.029.621
1 Uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje, izuzev akcijskog kapitala	4.033.303	4.033.303
2 Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja	(64.019)	48.821
3 Rezerve iz dobiti	-	-
4 Prenesena dobit iz prethodnih godina	-	27.747
5 Otkupljene sopstvene akcije	-	-
6 Nematerijalna imovina	(57.741)	(80.250)
7 Preneseni gubitak i gubitak tekuće godine	-	-
8 Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete	-	-
II DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I + II)	3.911.543	4.029.621
IV STAVKE ODBITKA (1 + 2 + 3)	-	-
V KAPITAL (I + II - IV)	3.911.543	4.029.621

Da bi osiguravajuće društvo imalo adekvatnost kapitala 3 kriterijuma moraju biti zadovoljeno u skladu sa Zakonom o osiguranju:

1. Ukupan kapital mora biti najmanje jednak margini solventnosti;
2. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti i
3. Garantni kapital mora biti najmanje jednak iznosu akcijskog kapitala propisanog Čl. 21 Zakona o osiguranju

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine ispunjava uslove adekvatnosti kapitala iz Čl. 98 i 98a Zakona o osiguranju. Kapital Društva veći je od margine solventnosti, garantni kapital veći je od 1/3 margine solventnosti odnosno garantni kapital veći je od iznosa akcijskog kapitala propisanog čl. 21. Zakona o osiguranju (koji ne može biti manji od EUR 3.000.000 za društva za osiguranje koje obavlja sve zakonom propisane poslove neživotnih osiguranja) što je prikazano u sljedećem pregledu:

	31.12.2015	31.12.2014 korigovano
Kapital	3.911.543	4.029.621
Garantni kapital	4.029.621	4.029.621
Margina solventnosti	2.113.870	2.250.000
Minimalni akcijski kapital	3.000.000	3.000.000

U skladu sa prikazanim, Akcionarsko društvo za osiguranje „Sava Montenegro“, Podgorica je bilo kapitalno adekvatno na dan 31. decembra 2015. godine, visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja Društva u budućem periodu.

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine u cjelosti ima pokriće bruto tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive u iznosu od EUR 14.511.056.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

26. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Prenosna premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	3.282.307	3.488.230
Prenosna premija ostalih osiguranja	2.128.476	2.019.830
Prenosna premija iz saosiguranja	9.548	36.354
	<u>5.420.331</u>	<u>5.544.414</u>
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	1.582.175	1.644.490
Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	6.899.763	6.940.479
Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	608.787	774.698
	<u>9.090.725</u>	<u>9.359.667</u>
Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika	-	0
Ukupno	<u>14.511.056</u>	<u>14.904.081</u>

Promjene na prenosnim premijama imovinskih osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

(U EUR)	2015.	2014.
Prenosna premije osiguranja, stanje na dan 1. januara	5.508.060	5.307.566
Promjena u toku godine (napomena 6)	(97.277)	200.494
Prenosna premija osiguranja, stanje na dan 31. decembra	5.410.783	5.508.060
Prenosna premije saosiguranja, stanje na dan 1. januara	36.354	429
Promjena prenosne premije saosiguranja u toku godine	(26.806)	35.925
Prenosna premije saosiguranja, stanje na dan 31. decembra	9.548	36.354
Ukupno	<u>5.420.331</u>	<u>5.544.414</u>

Društvo je u skladu sa Odlukom Odbora direktora br.000-597/15 od 20.03.2015. godine izvršilo korekciju prenosnih premija iz predhodnih godina, koja je nastala razgraničavanjem po zelenoj karti, u iznosu od EUR 108.677 u korist prihoda 2015. godine, a na teret prenosne premije. Navedena korekcija je knjigovodstveno sprovedena na dan 31.03.2015. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

26. BRUTO TEHNIČKE REZERVE (nastavak)

Promjene na rezervisanim štetama imovinskog osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

(U EUR)	2015.	2014.
Prijavljene a nelikvidirane štete, stanje na dan 1. januara	1.644.490	2.262.416
Promjena u toku godine (napomene 8)	(62.315)	(617.926)
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete, stanje na dan 31. decembra	1.582.175	1.644.490
Nastale neprijavljene štete, stanje na dan 1. januara	6.940.479	6.228.435
Promjena u toku godine (napomene 8)	(40.716)	712.044
Rezervisanja za nastale neprijavljene štete, stanje na dan 31. decembra	6.899.763	6.940.479
Troškovi likvidacije šteta, stanje na dan 1. januara	774.698	772.255
Promjena u toku godine (napomene 8)	(165.911)	2.443
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta, stanje na dan 31. decembra	608.787	774.698
Rezerve za izravnjanje rizika, stanje na dan 1. januara	-	402.033
Promjena u toku godine	-	(402.033)
Rezerve za izravnjanje rizika, stanje na dan 31. decembra	0	0
Ukupno	9.090.725	9.359.667

Zakon o osiguranju ("Sl. list CG", br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12) koji je stupio na snagu 17. avgusta 2012. godine ne zahtijeva od društava za osiguranje dalju obavezu formiranja rezervi za izravnjanje rizika za ostale vrste neživotnih osiguranja, osim za poslove kreditnog osiguranja, pod uslovom da je društvo za osiguranje odlučilo da ne postoji dalja potreba formiranja istih.

Društvo je na osnovu mišljenja aktuaru, da ne postoji dalja potreba formiranja rezervi za izravnjanje rizika za ostale vrste neživotnih osiguranja.

27. OSTALA REZERVISANJA

(u EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade	32.562	151.710
Rezervisanje za neiskorištene godišnje odmone		
Ostala rezervisanja za zaposlene	28.000	3.090
Rezervacije za sudske sporove	304.000	164.000
Ukupno	364.562	318.800

Rezervisanje za naknade zaposlenima odnose se na dugoročna rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina za odlazak u penziju i jubilarne nagrade nakon ispunjavanja uslova.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

28. KRATKOROČNE OBAVEZE

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni kredit Sava Re	-	1.500.000
Obaveze prema dobavljačima	141.344	167.656
Ostale obaveze prema povezanim licima	222.291	391.669
Obaveze po osnovu primljenih avansa	126.128	196.389
Obaveze za poreze na premiju osiguranja	72.355	66.764
Doprinos Garantnom fondu	-	-
Obaveze iz reosiguranja	46.984	30.931
Obaveze iz saosiguranja	-	28.278
Obaveze po osnovu šteta	-	2.511
Kratkoročne obaveze prema bankama – prekoračenje	114.147	487
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	-	28.260
Kratkoročne obaveze po osnovu poreza na dobit	239.092	80.750
Ostale kratkoročne obaveze	7.887	1.529
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	970.228	2.495.224
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

29. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

(U EUR)	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostala rezervisanja za zaposlene	120.669	121.413
Preventiva	140.640	144.672
Rezervisanje za neiskorištene godišnje odmore	51.274	75.037
Razgraničene provizije reosiguranja	67.370	87.963
Ukalkulisani porez na premiju	-	64.762
Odloženi prihodi	86.126	18.967
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	466.079	512.814
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2015. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine su kao što slijedi:

(U EUR)		<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Rashodi	Naziv povezanog lica		
Rashodi po osnovu premije reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	1.052.392	1.248.247
Rashodi po osnovu kamata	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	22.340	81.094
Rashodi po osnovu obrađivačke provizije	Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	7.796	2.230
Prihodi od provizije reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	214.814	226.237
Prihodi od šteta po osnovu reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	123.827	185.843
Poslovni rashodi	SAVA CAR d.d. Podgorica	240.449	240.348
Rashodi iz preventive	SAVA CAR d.d. Podgorica	-	30.000
Prihodi od kamata	SAVA CAR d.d. Podgorica	2.759	7.129
Prihodi od premije	SAVA CAR d.d. Podgorica	3.722	-
Prihodi od zakupa	SAVA CAR d.d. Podgorica	2.200	-
Trošak provizije	Montagent d.o.o.Podgorica	579.586	601.426
Ukupno		<u>2.249.885</u>	<u>2.622.554</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(U EUR)		2015.	2014.
Prihodi	Naziv povezanog lica		
Obračivačka provizija	Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	6.314	5.505
Obračivačka provizija	Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana	200	417
Obračene štete	Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana		-
Obračena provizija-prihod	Sava Tabak osiguranje a.d, Skopje		-
Obračene štete	Zavarovalnica Maribor	1.193	455
	Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana-		
Ostali rashodi	rashodi	2.005	841
Prihodi od zakupa	Monteagent d.o.o. Podgorica	3.300	3.510
Prihod od premije	Montagent d.o.o Podgorica	1.118	-
Obračivačka provizija	Sava Osiguravanje- Skoplje	2.237	-
Obračene štete	Sava Osiguranje-Skoplje	200	-
Obračivačka provizija	Velebit, neživotno os.-Zagreb	200	-
Obračene štete	Velebit, neživotno os.-Zagreb	1.132	-
Ukupno		17.899	10.728
(U EUR)		31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja	Naziv povezanog lica		
Potraživanja za učešće u štetama iz reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	35.635	19.253
Iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu rezervisanja za štete	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	36.319	18.836
Iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu prenosne premije	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	309.064	388.767
Potraživanja za proviziju reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	32.759	44.807
Obračivačka provizija i štete	Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	20.820	1.504
Ostala kratkoročna i štete potraživanja	Sava osiguranje Skoplje a.d. Skoplje	966	-
Ostala kratkoročna potraživanja	Zavarovalnica Maribor	150	-
Potraživanja iz finansiranja- pozajmice	SAVA CAR d.o.o, Podgorica	-	140.528
Razgraničenje troškova unaprijed plaćene reklame	SAVA CAR d.o.o, Podgorica	-	-
Avansi dati posrednicima u osiguranju	Monteagent d.o.o. Podgorica	2.298.014	2.597.455
Ostala kratkoročna potraživanja	Velebit, neživot-Zagreb	874	-
Ukupno		2.734.601	3.211.150

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(U EUR)		<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Obaveze	Naziv povezanog lica		
Ostale kratkoročne obaveze	Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	-	-
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	153.734	391.669
Kratkoročno odloženi troškovi - razgraničene provizije	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	64.262	83.249
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	-	1.500.000
Dugoročne obaveze iz finansiranja	Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana		-
Druge kratkoročne obaveze	Monteagent d.o.o. Podgorica	48.556	14.861
Obaveze iz poslovanja	SAVA CAR d.o.o, Podgorica	20.000	20.000
Ukupno		<u>286.552</u>	<u>2.009.779</u>

Kratkoročni kredit odobren od strane matičnog društva Save Re - Sava Reinsurance Company d.d., Ljubljana - Slovenija sa stanjem na dan 31.12.2014. godine je iznosio EUR 1.500.000, sa rokom dospjeća 31.03.2015 godine i godišnjom kamatnom stopom od 3,75% . U skladu sa Aneksom ugovora br.1 od 27.03.2015 godine, sklopljenim između Društva i Pozavarovalnice Sava d.d , godišnja kamatna stopa na dugovana sredstva je smanjuju sa 3,75% na 2,3%, sa novom ročnošću dospjeća kredita 04.aprila 2016. godine. Društvo je tokom 2015. godine uspjelo u cjelosti vratiti kredit kroz tri tranše, i to: 30. marta iznos od EUR 500.000, 14.maja iznos od EUR 500.000 i 02.novembra iznos od EUR 500.000.

Iznos od EUR 2.298.014 sa stanjem na 31.12.2015 godine, se odnosi na data sredstva zastupnicima i posrednicima u osiguranju, u skladu sa ugovorom o poslovno tehničkoj saradnji broj 000-2805 od 25.12.2013. godine i aneksom ugovora br.000-1712 od 31.07.2015. godine, sklopljenim između Save Montenegra a.d. i društva za zastupanje Montagenta d.o.o.Podgorica. Monteagent vrši mjesečni povraćaj datih sredstava u predhodnom mjesecu, kroz najviše 13 mjesečnih rata. Kao sredstvo obezbjeđenja povrćaja duga Društvu, su od strane Montagenta dostavljene mjenice i mjenična ovlašćenja. Način praćenja, kontrole naplate, kao i obustave plasiranja sredstava krajnjim korisnicima u slučaju kašnjenja, kao i druge aktivnosti na naplati potraživanja su regulisane posebnim procedurama.

Na osnovu Granskog kolektivnog ugovora za banke, druge finansijske organizacije i osiguranje („Sl. list CG“, br.35/04,12/06 i 53/09), Statuta Društva, Kolektivnog ugovora Društva, kao i Ugovora o pravima, obavezama, ovlašćenjima i zaradi višeg rukovodstva Društva, u 2015. godini ključnom rukovodećem osoblju su obračunata i isplaćena bruto kratkoročna primanja (sa svim pripadajućim porezima i doprinosima) u iznosu EUR 300.487, (2014: EUR 297.663), te po drugom osnovu ovom osoblju nije bilo isplata.

Pored navedenog, u skladu sa Odlukom br 001-1788/3 i Ugovorom o pravima, obavezama, odgovornosti i naknadi za rad članu Odbora direktora br. 004-1819/1, isplaćena bruto naknada za izvršene usluge u 2015. godini u iznosu od EUR 26.649 (2014: EUR 27.873), koja se odnosi na kratkoročna primanja.

Shodno članu 35 tačka 3 Zakona o privrednim društvima (Sl. list RCG br 6/2002 i Sl. list CG broj 17/2007, 80/2008 i 36/2011) članovi Odbora direktora Društva su dali pojedinačne Izjave da Društvo nije pretrpjelo štetu iz poslova i transakcija sa povezanim licima koji su obavljani u 2015. godini.

U Izjavama je navedeno da su upoznati sa Izvještajem o poslovanju Društva za 2015.godinu, kao i svim pravnim poslovima i transakcijama koje je Društvo imalo sa svojim matičnim Društvom i Društvima u kojima AD Sava Montenegro ima status matičnog ili zavisnog društva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

31. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Obzirom da se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, nemaju materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

32. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA (NACRT)

1. Društvo ima stabilan portfelj osiguranja. Ukupna bruto premija osiguranja u 2015. godini 11.185.622,14 €, što je za 2,5% manje u odnosu na isti period prethodne godine.
2. Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa pravilnikom Društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Ukupan režijski dodatak u 2015. godini iznosio je 2.782.961,30 € i u ukupno ostvarenoj premiji učestvuje sa 24,88%. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose **5.218.321,00 €**, i za 2.435.359,70 € su veći od režijskog dodatka. Ovaj iznos troškova sprovođenja osiguranja uslovljen je reakcijom na oštro izraženu nelojalnu konkurenciju na tržištu osiguranja.

Troškovi sprovođenja osiguranja u 2015. godini osim režijskog dodatka pokriveni su i iz ostalih izvora u iznosu od 1.656.395,73 € tako da nepokriveni dio troškova sprovođenja osiguranja iznosi 778.963,97 €

Društvo je uprkos većim troškovima sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak raspolagalo izvorima sredstava za uredno pokriće obaveza za isplatu šteta i ugovorenih iznosa po osnovu ugovora o osiguranju. U narednom periodu Društvo bi trebalo da racionalnije upravlja ovim troškovima kako ne bi ugrozilo sigurnost poslovanja i da teži da troškove sprovođenja osiguranja dovede na nivo režijskog dodatka.

3. Na 31.12.2015. godine kapital i garantni kapital Društva iznose 3.911.542,91€. Društvo ispunjava uslove kapitalne adekvatnosti propisane Zakonom o osiguranju. Kapital Društva veći je od margine solventnosti koja iznosi 2.113.869,61€. Garantni kapital veći je od 1/3 margine solventnosti. Garantni kapital veći je od iznosa minimalnog akciskog kapitala za 911.542,91€. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja Društva.
4. Na dan 31.12.2015. godine Društvo u celosti ima pokriće bruto tehničke rezerve propisanim oblicima aktive u iznosu od 14.511.056€
5. Društvo je u 2015. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.
6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je doneo nadležni organ Društva, po pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara i na taj način obezbedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje.
7. Društvo je sprovodilo osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, sa savremenim i pouzdanim softverima.
8. Društvo je dostiglo zadovoljavajući stepen ažurnosti u likvidaciji redovnih šteta. Potrebno je podići navedeni stepen ažurnosti u likvidaciji sudskih šteta.
9. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom Društva, po metodu „*pro rata temporis*“.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

32. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA (nastavak)

10. Rezervisanje za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i važećom regulativom u iznosu od 9.090.724,58€. Učešće ukupnih rezervacija šteta (za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete, bez troškova) u tehničkoj premiji iznosi 110,83%. Ovako visok iznos rezervisanih šteta izdvaja Društvo na tržištu osiguranja Crne Gore kao pouzdanog osiguravača kome je cilj blagovremena isplata šteta. Na osnovu urađene *run-off* analize za nastale prijavljene i za nastale neprijavljene štete ukupno, možemo zaključiti da su rezervacije šteta na dovoljnom nivou.
11. Ukupna bruto kvota šteta je pozitivna u 2015. godini, osim kod osiguranja vazduhoplova, dok je neto kvota šteta pozitivna u svim vrstama osiguranja.
12. Društvo je u poslovnoj 2015. godini ostvarilo dobit iz poslovanja, nakon oporezivanja, u iznosu od 1.991.840€

ZAKLJUČAK

Aktuarske pozicije i druge kategorije na koje ovlašćeni aktuar daje mišljenje su u skladu sa Zakonom, propisima donetim na osnovu Zakona i drugim propisima kojima se uređuje delatnost osiguranja. Takođe su u skladu sa aktima Društva, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja te obezbeđuju očuvanje vrednosti imovine i garantuju trajnu stabilnost i solventnost u poslovanju kao i likvidnost u izvršavanju obaveza Društva.

Na osnovu svega napred izloženog, u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, dajem **pozitivno mišljenje** na finansijski izveštaj Društva za poslovnu 2015. godinu.

33. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 80/2004), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih uskladivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na pojedinačne finansijske izvještaje za 2015. godinu.

Podgorica, februar 2016. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Sava Montenegro", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja
(Vesna Cakić)

Izvršni direktor
(Nebojša Ščekić)

